

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/142/2019
Identifikačné číslo spisu: 8117219787
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8117219787.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. Z., narodeného XX. XX. XXXX, bývajúceho v L., X. XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 66, proti žalovanej PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8Csp/203/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2019 sp. zn. 10Co/100/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2019 sp. zn. 10Co/100/2018 vo výroku, ktorým odvolanie žalobcu odmietol z r u š u j e a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom odmietol odvolanie žalobcu podané proti rozsudku Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 16. marca 2018 sp. zn. 8Csp/203/2017 ako oneskorene podané a zároveň potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanej plniť žalobcovi a trovách konania a napokon rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia pokiaľ ide o odmietnutie odvolania žalobcu uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobcovi doručený dňa 16. marca 2018. Posledným dňom na podanie odvolania bol 3. apríl 2018. Keďže žalobca podal odvolanie 3. apríla 2018, podal ho po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty, t. j. oneskorene.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Namietal, že odvolanie podal prostredníctvom portálu eŽaloby v lehote dňa 3. apríla 2018, o čom svedčí Detail podania a Detail notifikácie z portálu eŽaloby, ktoré priložil k dovolaniu. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým jeho odvolanie ako oneskorene podané odmietol, zrušil a

vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadрила.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je podľa § 420 písm. f) C. s. p. prípustné a súčasne tiež dôvodné.

5. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci žalobca odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

7. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. najvyšší súd uvádza, že podľa vyššie spomenutého zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

9. V nadväznosti na uvedené je potrebné pod nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahrnúť aj prípady, kedy odvolací súd odmietne odvolanie strany ako oneskorene podané, pričom pre takéto rozhodnutie nie sú splnené podmienky. Uvedený záver vychádza z jednotnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (porovnaj R 23/1994, R 4/2003, 2 Cdo 106/2004, 3 Cdo 263/2014, 4 MCdo 23/2012, 5 Cdo 258/2013, 7 Cdo 36/2010) a má oporu aj v rozhodnutiach vydaných už za účinnosti Civilného sporového poriadku (3 Cdo 105/2019, 8 Cdo 156/2019, 7 Cdo 72/2019, 6 Cdo 163/2018, 2 Cdo 195/2018, 5 Cdo 12/2018).

10. So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalobcu odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p.

11. Podľa § 362 ods. 1 C. s. p. odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

12. Podľa § 125 ods. 1 a 2 C. s. p. podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa

osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

13. Podľa § 121 ods. 1 až 5 C. s. p. lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

14. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, ak ide o postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a ak ide o náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného obdobného dokumentu, ktoré sa v konaní predkladajú orgánu verejnej moci, a o náležitosti rozhodnutia, žiadosti, vyjadrenia, stanoviska alebo iného dokumentu, ktoré v konaní vydáva orgán verejnej moci, použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, ak tento zákon v ustanoveniach § 4 až § 6, § 10, § 17 a § 18 a v ustanoveniach o identifikácii (§ 19 a § 20), autentifikácii (§ 19, § 21 a § 22), autorizácii (§ 23), elektronickom podaní (§ 24, § 25 a § 28), elektronickom úradnom dokumente (§ 26, § 27 a § 28), elektronickom doručovaní (§ 11 až § 16 a § 29 až § 34), zaručenej konverzii (§ 35 až § 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až § 55) neustanovuje inak.

15. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 305/2013 Z. z. e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8. Ak osobitný predpis ustanovuje pre návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument, ktoré sú urobené elektronickými prostriedkami, povinnosť doplniť ich písomne alebo ústne do zápisnice, táto povinnosť je riadne a včas splnená doručením elektronického podania.

16. Podľa § 5 ods. 8 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente správcovia ústredného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta na účely elektronickej úradnej komunikácie zabezpečia vyhotovenie potvrdenia o odoslaní elektronického podania a rovnopisu odosielaného elektronického podania, a to automaticky alebo na požiadanie odosielateľa.

17. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre sudy je prevádzkovateľom portálu, ktorý umožňuje urobiť podanie priamo na konkrétny súd. Preto, ak strana sporu podá svoje odvolanie prostredníctvom tejto siete, podáva ho do elektronickej podateľne a teda do príslušnej elektronickej podateľne súdu, ktorému je podanie adresované.

18. Pokiaľ Civilný sporový poriadok pripúšťa možnosť podať odvolanie elektronickými prostriedkami (§ 125 ods. 1 CSP), teda do elektronickej podateľne, je nevyhnutné považovať aj takýto spôsob doručenia podania, t. j. prostredníctvom portálu eŽaloby () ministerstva spravodlivosti určeného pre podania na sudy, za doručené „súdu“ elektronickými prostriedkami. K tomu, aby nastali účinky podaného odvolania

zaslaného elektronickými prostriedkami, je nevyhnutné, aby strana sporu uviedla správny súd, ktorému má byť odvolanie adresované a pokiaľ podanie vo veci samej urobí bez zaručeného elektronického podpisu, musí ho doručiť súdu písomne v zmysle § 125 ods. 1 CSP do desiatich dní. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, bude v danom prípade rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. To plne korešponduje aj so znením § 121 ods. 5 CSP, pokiaľ ide o zachovanie procesnoprávných lehôt. Strane sporu totiž nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, nakoľko nemá žiadnu možnosť ovplyvniť túto fázu doručovania (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 105/2019, 5 Cdo 12/2018, 5 Cdo 75/2019, 8 Cdo 14/2019).

19. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovi bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený 16. marca 2018. Lehota na podanie odvolania proti uvedenému rozsudku začala žalobcovi plynúť 17. marca 2018 a koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na utorok 3. apríla 2018 (§ 121 ods. 4 C. s. p.), ktorý bol pracovným dňom.

20. Žalobca podal odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu elektronickými prostriedkami prostredníctvom portálu e-žaloby, pričom z Detailu podania a Detailu notifikácie portálu eŽaloby vyplýva, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo úspešne odoslané do systému dňa 3. apríla 2018 o 20:49, t. j. posledný deň 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.

21. Na základe zhora uvedeného preto možno uzavrieť, že v kontexte celého súdneho konania ide o tak závažné pochybenia odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalobcovi uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolanie žalobcu je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. Najvyššiemu súdu neostalo iné, než napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania žalobcu ako oneskorene podaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 C. s. p.).

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.)

23. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.